by means of अपि with a preceding one; comm. अपिशब्दः पूर्वापेक्षया). In the compressed style of the Sútra literature अपि is used in this sense frequently in an elliptic manner, to indicate the omission of a word or passage to be inferred from the context and the junction with which it is intended then to effectuate; e. g. in *Páṅini:* छन्दस्यनेकमपि साकाङ्क्षम् । (*Káśiká:* छन्दसि विषये । हि । इत्यनेन युक्तं तिङन्तं साकाङ्क्षमनेकमपि नानुदात्तं भवति । एकमपि); or अनन्त्यस्यापि प्रश्नाख्यानयोः । (*Káśiká:* पदस्येति वर्तते । स्वरितमिति च । अनन्त्यस्याप्यन्त्यस्यापि पदस्य टेः स्वरितः स्रुतो भवति प्रश्न आख्याने च; or in the *Sánkhya Prav.* नानुश्राविकादपि तत्सिद्धिः साध्यत्वेनावृत्तियोगादपुरुषार्थत्वम् । (*Vijnánabhikshu:* अपिशब्देन न दृष्टात्तत्सिद्धिरिति प्रागुक्तदृष्टसमुच्चयः, where the word अपि connects elliptically the quoted Sútra (1. 82.) not with one immediately preceding but with the Sútra 1. 2. — [b] *Therefore, consequently;* e. g. स्मरातुरे चेतसि लब्धजन्मा रराज लोलो ऽपि गुणापहार्यः .... रागः (comm. अत एव लोलश्चञ्चलः । अचिरस्थाय्यपि रराज). [c] *But, on the contrary;* e. g. जातो नार्यामनार्यायामार्यादार्यो भवेद्गुणैः । जातो ऽप्यनार्यादार्यायामनार्य इति निश्चयः; or *Bharatasena* on *Bhaṭṭik.* 1. 16.: शीलार्थे त्वरबिति परे । स्वमते ऽपि &c. [d] *Even, though, notwithstanding;* e. g. प्राचकम्पदुदन्वन्तं राक्षसानप्यतित्रसत्; or दर्शनीयतमाः पश्यन्स्त्रीषु दिव्यास्वपि स्त्रियः । प्राप्तो व्यालतमान्व्यस्यन्भुजंगेभ्यो ऽपि राक्षसान्; or मृदुभिरपि विभेद पुष्पवाणैर्जलशिशिरैरपि माहुतैर्ददाह ... मदनः; or जलनिधिमगमत् .... सलिलसमुद्रैर्महातरङ्गैर्भुवनभरक्षममप्यभिन्नवेलम्; or यस्यां वासयते सीतां केवलं स्म रिपुः स्मरात् । न त्वरोचयतात्मानं चतुरो वृद्धिमानपि (instead of चतुरो ऽपि वृ°); frequently used in this sense with the absolute locative; e. g. मध्यमविवेके ऽपि सति पुरुषे बाधितानामपि दुःखादीनां प्रारब्धवशात्प्रतिबिम्बरूपेण पुरुषे ऽनुवृत्त्या भोगो भवति. [e] In *correlate sentences;* अपि added to the correlate word of the second sentence or to both, the relative and the correlative in either sentence, produces a stronger reciprocity between both, than would exist if it were omitted; e. g. यद् .... तदपि (more emphatic than यद् — तद्): ये सूर्यमुपतिष्ठन्ते मन्त्रैः संध्यात्रयं द्विजाः । रक्षोभिस्तापितास्ते ऽपि सिद्धिं ध्यायन्ति ते ऽधुना; or यदा ... ततो ऽपि (more emphatic than यदा ... ततः), e. g. यदायं ब्राह्मणः प्रसंख्याने ऽप्यकुसीदस्ततो ऽपि न किंचित्प्रार्थयते; or यथा .... एवमपि (more emphatic than यथा ... एवम्), e. g. अन्वयादिविभिन्नानां यथा सख्यमनीप्सितम् । नैषीर्विरोधमप्येवं सार्धं पुरुषवानरैः; or यत्रापि .... तत्रापि (more emphatic than यत्र ... तत्र), e. g. यत्रापि संभवस्तत्रापि प्रतिग्रहपापाद्युत्पदुःखावश्यकत्वम्; &c. &c. An antithesis of frequent occurrence is that of यद्यपि .... तथापि '*although .... nevertheless*', e. g. प्रधानस्य स्वत एव सृष्टिर्यद्यपि तथापि परार्थमन्यस्य भोगापवर्गार्थम्; or गरुडानिलतिग्मरश्मयः पततां यद्यपि संमता जवे । अचिरेण कृतार्थमागतं तममन्यन्त तथाप्यतीव ते; an instance where the whole sentence is to be supplied and merely indicated by तथापि is the following: तथापि वक्तुं प्रसभं यतन्ते यन्मद्विधाः सिद्धिमभीप्सवस्त्वाम् । विलोमचेष्टं विहितावहासाः परैर्हि तत्स्वेहमयैस्तमोभिः (comm. यद्यपि त्वमेवंविधस्तथापि &c.); or दण्डेन कोषेण च मन्यसे चेत्प्रकृष्टमात्मानमरेस्तथापि । रिक्तस्य पूर्णेन वृथा विनाशः पूर्णस्य भङ्गे वरं हीयते तु 'if thou considerest thyself superior to the enemy through strength and wealth, nevertheless (scil. that is wrong), for &c. (comm. तथाप्येवमपि न युक्तम् । यतो रिक्तस्य &c.). — Correlate sentences the first of which contains अपि and the second a negation, answer our '*rather ... than*'; e. g. इच्छन्त्यभीक्ष्णं क्षयमात्मनो ऽपि न ज्ञातयस्तुल्यकुलस्य लक्ष्मीम्; or औष्ण्यं त्यजेन्मध्यगतो ऽपि भानुः शैत्यं निशायामथवा हिमांशुः । अनर्थमूलं भुवनावमानी मन्ये न मानं पिशिताशिनाथ; or अपि वाहं भृशं दीप्तं प्रविशेयं हुताशनम् । स्पृशेयं राघवादन्यं पदापि पुरुषं न हि. —

4. (in composition with nouns, in a few instances) [a] Tatpur. [1] *near to;* comp. अपिकक्ष, अपिशर्वर. [2] *Again, re-;* comp अपिकक्ष्य. (In Tatpur. where it is उपपद, e. g. in अपिगत, it retains the meaning which it has as prefix to the radical.) [b] Bahuvr. [1] *moreover, besides, also;* comp. अपीनस. [2] *Similar, same;* comp. अपिव्रत. E. The etym. of a comm. on the *Amarak.* अ neg. and पि (from पि to go, kṛit aff. क्विप्) is not only improbable, but grammatically impossible. See the Preface.

अपिकक्ष Tatpur. m. (-क्षः) (ved.) [1] The place near the armpits; when applied to horses, the part near the shoulder where the saddle is put (= पर्याणदेशः). [2] A proper name; m. pl. (-क्षाः) his descendants. E. अपि and कक्ष.

अपिकक्ष्य Tatpur. n. (-क्ष्यम्) (ved.) A ligature or bandage for rejoining with the कक्ष (which word seems to mean in this case, *shoulder*) scil. the head. This word occurs in the *Ṛigv.* I. 117. 22., where the mystic science given by Dadhyach to the Aświns as a reward for having replaced his head, when it was cut off, with a horse's head, is called or likened to, a bandage, because, as *Sáyaṅa* interprets, it became the means by which the cut-off head was rejoined with the shoulder part. E. अपि and कक्ष्य.

अपिकर्ण Tatpur. n. (-र्णम्) (ved.) The part near the ear; अपिकर्णे 'near the ear'. E. अपि and कर्ण.

अपिचिति. See आपिचिति.

अपिगत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) [1] Come near, approached. [2] Gone into, inward. [3] Joined, copulated. E. गम् with अपि, kṛit aff. क्त.

अपिगीर्ण Tatpur. m. f. n. (-र्णः-र्णा-र्णम्) Praised. Comp. गॄ with अभि. E. गॄ with अपि, kṛit aff. क्त.

अपिगृह्य Tatpur. m. f. n. (-ह्यः-ह्या-ह्यम्) (ved.) To be received, to be accepted; e. g. अनृतं वै मत्तो वदति तस्मान्नापिगृह्यम्. (The classical form for the same meaning is अपिग्राह्य.) Compare also प्रतिगृह्य and प्रतिग्राह्य. E. ग्रह with अपि, kṛitya aff. क्यप्.

अपिग्राह्य Tatpur. m. f. n. (-ह्यः-ह्या-ह्यम्) The same as the preceding q. v. E. ग्रह with अपि, kṛitya aff. ण्यत्.

अपिच्छिल Bahuvr. m. f. n. (-लः-ला-लम्) Free from sediment, clear; e. g. urine. E. अ neg. and पिच्छिल.

अपिज Tatpur. m. (-जः) The name or epithet of several divinities in the *Vájasaneyi-Sanhitá:* [1] of Prajápati, when invoked at the third Sruváhuti or ladle-oblation in the Vájapeya sacrifice, (explained then by *Mahídhara* as meaning 'born again and again'); [2] of the month Jyeshṭha (May—June), when invoked at the Námagrahahoma, which forms part of the अग्निचयन q. v., (according to *Mahídhara* meaning